

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

54-2

BRNO 2013

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 54

Věc umě 3

Číslo 2

Issue 2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editor, Typography

Alice Del Maschio

Software
Software

Adobe InDesign CS5

Fotografie na obálce
Cover Photography

Kovový závěsek ve tvaru zvířete (viz obr. 5 na str. 136)
Metallic animal figurine pendant (see Fig. 5 on page 136)

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design s.r.o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2013

Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v ČR.

Copyright ©2013 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

Obr. 125. Štramberk, místní část Tamovice, kostel sv. Kateřiny. Interiérové pohřby v severní části lodi. Sonda S1, pohled od východu. Foto F. Kolář.

Abb. 125. Štramberk, Ortsteil Tamovice, St.-Katharinen-Kirche. Kirchenbestattungen im nördlichen Teil des Schiffes. Grabungsschnitt S1, Blick von Osten. Foto F. Kolář.

Resumé

Synalov (Bez. Blansko), Burg Osiky. Mittelalter. Burg, Keramikfragmenten. Oberflächensammlung.

ŠTĚPÁNKOVICE (OKR. OPAVA)

Hlavní ulice, parc. č. 899, 900. Středověk, novověk. Vesnice, hřbitov. Povrchové nálezy.

V bezprostřední blízkosti kostela sv. Kateřiny z roku 1756 a na přiléhající parcele byly na jaře 2011 prováděny skrývky a bagrovací práce související s úpravou okolí kostela. Při těchto zemních pracích byla odkryta novověká skládka nepravidelného oválného tvaru, obsahující velké množství značně se rozpadajících lidských kostí (akce Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště Ostrava číslo 41/11). Dále se na technickou rozrušeném písčitém podloží nalézaly dva předměty funerálního charakteru, a to ztrouchnivělý dřevěný fragment desky rakve a kovový křížek. V blízkosti vchodu do

kostela byl na povrchu podloží nalezen menší fragment nádoby z období vrcholného středověku.

Pavel Malík

Resumé

Štěpánkovice (Bez. Opava), Hlavní-Straße. Mittelalter, Neuzeit. Dorf, Friedhof. Oberflächenfunde.

ŠTRAMBERK (OKR. NOVÝ JIČÍN)

Místní část Tamovice, kostel sv. Kateřiny, parc. č. 2583. Středověk, novověk. Kostel. Záchraný výzkum.

V souvislosti s celkovou obnovou kostela sv. Kateřiny v Tamovicích proběhl v letech 2011 a 2012 záchraný archeologický výzkum, realizovaný archeologickým pracovištěm Národního památkového ústavu Ostrava (akce č. 33/11). Kostel je situován na konec pozvolně klesajícího východního svahu vrchu Holivák, nad hranou údolní nivy říčky Sedlnice. Obklopuje jej hřbitov obehnaný dřevěným ohrazením. Kostel byl původně součástí vsi Tamovice, která v 16. století zanikla. Dnes se tak jedná o solitérní stavbu bez vazby na dřívější urbanistickou strukturu.

Ves Tamovice byla založena pravděpodobně na přelomu 13. a 14. století v rámci vrcholně středověké kolonizace podhůří Beskyd. Kostel byl vybudován patrně na přelomu 14. a 15. století nebo v průběhu 1. poloviny 15. století a v dalších staletích byl stavebně upravován. Ve stávající podobě se jedná o prosté jednolodí s kvadratickým presbytářem na východě, se sakristií po jeho severní straně a s panskou oratoří v patře. Jižní vstup do lodi je kryt obdélnou předsíňkou, loď je ze tří stran obklopena dřevěným krytým ochozem na šesti zděných pilířích (Prix 1994, 98–99).

Archeologický výzkum stavbou dotčených ploch v interiéru kostela, realizovaný vzhledem k povaze stavebních zásahů metodou plošného odkryvu, proběhl v severní polovině lodi (sonda S1), v sakristii (sonda S3) a v ossariu druhotně přiloženém zvenčí k sakristii (sonda S6, obr. 124). V rámci všech těchto archeologicky zkoumaných ploch byly zachyceny pohřby staršího středověkého pohřebiště, které předcházelo výstavbě kostela a fungovalo v počátečním období existence vesnice. Kostrové pohřby v natažené poloze na zádech orientované ve směru západ – východ byly v některých případech uloženy v rakvích. Tento hřbitovní horizont byl následně narušen základovým výkopem pro obvodové zdivo kostela. V interiéru kostelní lodi se poté intenzivně pohřbívalo, archeologickým výzkumem bylo zachyceno cca 40 kostrových pohřbů orientovaných opět ve směru západ – východ (pouze jeden pohřeb vykazoval orientaci sever – jih). Vlivem dlouhodobého pohřbívání na omezeném prostoru vykazuje kostelní pohřebiště etážovitý charakter, jednotlivé pohřby se vzájemně porušují. Zemřelí byli uloženi v natažené poloze na zádech, přítomnost hřebíků a fragmentů dřeva v některých případech dokládá existenci